

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr 21 ANULU XXI.

Sabiu, in 15/27 Martiu 1873.

tru celelalte parti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si fieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Insetatele se platesc pentru intai a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Telegrafulu ese de doue ori pre septemana: Duminec'a si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expediti'a foiei pre afara la c. r. poste cu bani gal'a prin scrisori francate, adresate catra expeditiura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“

pre patriariulu alu doilea (Aprilu—Iuniu) alu anulu 1873. — Pretiulu abonamentulu pre 1/3 de anu e:

Pentru Sabiu 1 fl. 75 cr. v. a.

Pentru Tranni'a si Monarchi'a austro-unguresca 2 fl. v. v.

Pentru Romani'a si strainatate, 3 fl. v. a.

DD. abonanti suntu rugati a nu intardi'a cu tramitarea prenumeratiunilor.

Adresele ne ragamu a se scrie curatu, si in locu de epistole de prenumeratiune recomandamu on. publ. avisurile postali, (Posta-Utalvany. — Post-Anweisung.) ca impreunate cu spese mai putiene si ca mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune la

Editor'a „Telegrafulu Romanu“ in Sabiu.

Deputati alesi la Sinodulu archidiece-sanu.

In cerculu alu XI P. Archimandritu si Vicariu archiepiscopescu Nicolau P o p e 'a eventualmente P. prot. Ios. B a r a c u; in alu IV P. Archim. si vic. ep. Nicolau P o p e 'a (duplu); In I P. prot. Ioanu H a n i 'a; in alu doilea P. prot. I. P o p e s c u; in alu XII P. prot. I. M e t i a n u; in alu VII P. prot. P. T r o m b i t a s i u; in alu VI P. prot. Dr. Il. P u s c a r i u; in alu XIII P. archid. N. F r a t e s i u; in alu XIV P. adm. prot. N. F o d o r e a n u.

Ordinatie circularia

a ministrulu de instructiune catra autoritatile superioare a tuturoru confessiuniloru.

Intre factorii, carii voru face odata natiunea si patri'a mare si fericita, e celu dintai si mai insemnatu instructiunea publica. Radicarea generale a binelui comunu aterna dela o dezvoltare rapede si fericita a instructiunei.

In acesta convictiune si petrusu de insufletire patriotica amu intratu in postulu ministeriulu, spre a presta acestei cause importante, pre catu numai se pote servitie multe si folositorie.

Si tocm'a pentru acesta prim'a mea ingrigire la intrarea in postulu meu lu, a studi'a starea instructiunei publice si mai cu deosebire a scoleloru populari si m'amu convinsu din studiile de pana acum despre aceea, ca s'au deestepata in natiune dorinti'a pentru dezvoltarea si promovarea instructiunei populari si ca nesuinti'a catra tient'a propusa in acesta directiune a devenitu o dorinti'a generale si ferbinte.

De alta parte m'amu convinsu inse si despre aceea, ca intre nenumeratele greutati fisice si morali, cari impedeaza dezvoltarea instructiunei populari, a reparatu si exista in sinulu confessiuniloru locutiorie in patria unu impedecamentu basatu pre o neintielegere, care impedeaza mai alesu dezvoltarea naturala si prosperarea instructiunei populari in gradulu supremu; acestu impedecamentu provine din credinti'a si din presupunerea, ca si candu ministrulu de cultu si instructiune aru voi a lua scolele confessionali din manile bisericiloru, care le sustienu, spre a le prefaca in scoli simultane comunali si ca candu aru avea intentiunea a re-

stringe activitatea si influinti'a confessionala, care lucra pre acestu terenu inca din tempuri vechi, mai intaiu intre margini mai anguste, si mai pre urma a o nimici cu totul.

Acesta presupunere au produsu in acesta directiune continuu nu numai gelosia confessionala, ci si unu zelu alu autoritatiloru si corporatiuniloru bisericesci, carele este mai mare de cum suntu puterile lor morale si materiale, conformu carui zelu sustienu cu pasiune asteliu de scole populari, pre cari nici intr'unu venitoriu mai indepartatu nu potu spera a le aduce in o stare buna prescrisa de lege.

Consecinti'a acestei tieneri strinse la scolele lor, carea provine din zelulu confessiuniloru, e inse, ca ele din cauza ca medilocele materiali nu corespundu cu nobil'a si moral'a lor intentiune, nu suntu in stare a impartasi unu numeru insemnatu din credinciosii concredinti ingrigitori lor cu binefacerile unei instructiuni, precum o prescrie legea si ca prin acesta atari individi ai bisericiloru suntu perduti atatu pentru sine, pentru bisericu, catu si pentru natiune si ei apoi inceta de a fi nice factori cari sa servesca spre inaintarea binelui privatu si celui publicu.

Sum convinsu ca acestu zelu nesuitoriu spre sustinerea bisericiloru nu-si pote prefige, si nu-si va prefige o astfelu de tienta.

Candu inse mi esprimu acesta convingere fatia cu confessiunile dorescu a ve mulcomi atatu pre voste, catu si pre autoritatile bisericesci ce stau sub conducerea . . . voste cu aceea, ca ministeriulu de instructiune nu voiesce si ca nu e scopulu meu, a prefaca in scole comunali scolele populari, pre care confessiunile le-a doritu a le sustiene si pre care le-au organizatu deja inse in sensulu legei pentru instructiunea populari, seu care se voru dezvoltu in viitorulu mai de aproape.

Pentru scolele populari si pentru instructiune eu voiu afla o liniscire deplina, deca scolele confessionali populari se voru regula si dezvoltu din medilocele parochieloru si sub conducerea autoritatiloru bisericesci in sensulu legei.

Asiguranduse pre . . . voste despre sinceritatea acestei procederi din parte-mi, a-si dori totu odata se convingu pre toti membrii singulari ai confessiunei, cari stau sub activitatea autoritatiloru . . . voste despre aceea, ca faim'a latita, ca scolele confessionali trebuie sa se prefaca cu ori ce pretiu in scole comunali, precum si, ca gelosi'a confessionala escata din acesta cauza nu are nice unu temeiu eu asi dori mai departe ca sa se delaturze de totu acesta pedeca a dezvoltarei instructiunei populari si ca prin delaturarea ei afacerea sa se dezvoltu pacinica si rapede. Eu din parte-mi supraveghiandu scolele populari nici odata nu voiu lua in considerare ca suntu scolele confessionali seu de alta natura, ci voiu intrebati totu-deun'a numai ca suntu scolele bune.

Din parte-mi pretiuescu multu zelulu, manifestatu de confessiunile locutiorie in patria pana acum pentru caos'a instructiunei populari si care au de scopu a-lu manifesta si in venitoriu, si le esprimu pentru nesuintiile lor cele sublime in numele patriei o recunoscintia demna si o multiamita ferbinte; dupa ce inse eu vedu, ca biseric'a doresce si voiesce a-si sustiene spre indeplinirea acestui opu maretu dreptulu ei sublimu concesu prin lege, nu potu intrelasa, a enumera si acele detorintie, spre a caroru indeplinire indetoreza legea pre biseric'i neconditionatu.

Fiesce-care comuna confessionala, carea voiesce a sustiene o scola confessionala, e deobligata a cladi unu edificiu care sa corespunda recerintieloru copiiloru obligati a cerceta scol'a tienatori de cet'a ei biseric'esca. In fia-care sala a edificiuu sa se instrueze celu multu 80 copii Salele aceste tre-

buie sa fia sanatoase, luminose, mobilate conformu scopulu si proviedute cu medilocele de invetiamentu.

Comuna e deobligata a dispune, ca pruncii in etate 6—12 ani de ambe secsele, dupa confessiunea parintiloru sa cerceteze scol'a continua in unu cursu de 6 ani, in provincia 8 si in cetati 9 luni pre anu. Pentru acesta, carii se afla in etate 13—14 ani, e deobligatu a introduce unu cursu de repetire si a pedepsi dupa § 4 alu legei pre parinti' prunciloru ce negliga scol'a.

E deobligata mai incolo, a denumi unu invetiatoriu calificatu pentru cate 80 prunci si a porta grigia pentru calificatiunea suplitori de invetiatori, carii in tempulu premersu acestei legi pote sa remasu nequalificati, la ce statulu ca si pana acum si de aci inainte va da ajutoriu; e deobligata moralmente a se ingrigi pentru unu salariu corespunzatoriu invetiatoriulu si in casu candu acesta aru deveni neaptu pentru servitiu, pentru pensione.

Biseric'a trebuie ca pre langa o voia firma si o constanta duravera prin influinti'a sea morale si poterea spiritala, se fia in stare a presta tote aceste; deca inse ea pre langa tota poterea ei morala se vede necesitata a-si lua refugiulu la forti'a esterna, atunci va afla la jurisdictiuni ajutoriulu recerutu, despre care amu avisatu jurisdictiunile in ordinatiunea din anulu trecut Nr. 32488.

Dupa acesta ve rogu si ceru dela . . . v., a face cunoscuta antistieloru, caror'a s'au concreditu biseric'a spre conducere; si prin acesta parinti'loru de confessiunea din comunitatea (cet'a) respectiva intentiunea legei catu si a regimulu in sensulu citatu mai susu.

Lucrati mai cu seama intr'acolo, ca credinciosii pre langa o propunere firma sa pota aduce sacrificiele necesarie spre implinirea acestoru deobligaminte, deca recunoscu educarea fratiloru loru de cea dintai si suprema detorintia a loru.

In fine ve rogu si ve provocu pre . . . v., a visita cu ajutorarea organeloru, care ve suntu sub si coordonate pentru guvernarea biseric'i si scolei populari, fiesce-care comuna biseric'esca seu a ordinu ca sa se viziteze si unde inca nu s'au facutu destulu postulatelu art. de lege 38 din 1868, a lucra intr'acolo, ca organizarea ateroru scole catu mai ingraba sa se efectiuesca in sensulu legei.

Deca . . . v., dupa visitare ve ve-ti convinge cum-va, ca intre scolele considerate pana acum ca confessionali se mai afla inca si atari, pre care confessiunea din propri'a sea potera nu e in stare a le sustiene si organiza dupa lege, atunci aflati mediloce si cali, ca astu-feliu de comune bisericesci sa-si organizeze scolele lor conformu legei si sa le promoveze amesuratu scopulu educatiunei populari seu din averea intr'aga a confessiunei seu prin o ajutorare dupa modulu prescrisu de lege pentru acestu scopu.

La o atare conlucrare imprumatata (reciproca) din partea biseric'i si a statulu vomu pote ajunge in celu mai scurtu tempu acolo, ca nu va cresce nici unu cive alu statulu, nici unu membru alu biseric'i fara educatiune.

Candu ve provocu pre . . . v., in interesulu culturi generala a statulu si a natiunei, ve rogu totu-odata a-mi face cunoscuta dupa decurgerea anulu inceputu tote comunele confessionali, in care scola confessionala organizata in sensulu legei se va sustiene din medilocele comunei confessionali seu a biseric'i intregi si care suntu acele comune confessionali, a caroru scoli nu se potu sustienea nici din medilocele comunei confessionali nici din medilocele biseric'i intregi.

Eu sum convinsu, ca in acesta afacere atatu . . . v. catu si organele de sub conducerea . . . v. ve-ti procede cu conscientiositate crestinesca si ca ve-ti departa sarcina responsabilitatei carea aru

poté preveni din neglegarea detorintelor supră-mentionate de visitatiune și de raportarea rezultatelor acelor'a, atât de la . . . v. cât și de la biserică ce sta sub conducerea . . . v. oătre.

Ascepu răspunsurile cinst. v. oătre din tempu în tempu.

Sgomotulu celu mai mare în a produsu în dietele din urma afacerea banței de escomptu, carea are să se înființeze în Ungari'a. Ministrulu de financii din Ungari'a au fostu facutu pasii necesari la unele autorități financiale în Vien'a și între altele s'au fostu asiguratu pentru banc'a ce are să se înființeze, și emiterea unoru asigurate, neschimbătorie a a v i s t ă , că să se pōta primii în locu de plata la tōte cassele statului. În Vien'a se vede că înțepinderea acest'a a slevatu temeri de o totale despărțire financiară a Ungariei de Austri'a, deci tocm'a în momentul cându eră, că ministrulu ung. de financii Kerkapolyi să vină cu unu proiectu de lege înainte dietei în privinț'a acest'a, sosira la Pest'a scrii, că în Vien'a se va face presiune asupr'a bancarilor, că se nu dee concursulu lor banței, la care s'au ingagiatu prin contractu.

„Pesti Napló“ indignatu de portarea banțelor, dara mai cu sēma a ministrulu de financii din Vien'a, dice, că are firma speranț'a, că nu va trece multu tempu și cei din Vien'a voru face esperinț'a, că nici Windischgrätzii financiali nu voru avea o sōrte mai bună decâtu Windischgrätzii militari.

„Hon“ starnesce, că la tōta intemplant'a să se înființeze banc'a, coste ce va costă. Diurnalele din Vien'a, după ce au aruncatu mai multi articli plini de despretiu asupr'a Ungariei, arētându-o pre acest'a impotentă în afaceri financiale, se pare că acum batu de retragere și vorbescu mai domolu despre înființarea banței.

Unu telegramu, aducendu o scire dela 22 l. c. ne și impartășiesce că unulu dintre directorii reuniunei de banca din Vien'a a venitu la Pest'a spre a conferi de nou cu ministrulu Kerkapolyi. Acelu directoru a cercatut pre ministrulu, în 48 ore înca a nu priyi repasirea dela contractu, data de reuniune, că faptu implinitu; din care causă „Pester Lloyd“ presupone, că ministrulu Kerkapolyi cătu de curendu se va presentă înainte dietei cu unu proiectu de lege privitoriu la crearea banței.

Despre afacerea banței ung. de escomptu mai sosese scirea că ministrii Slavy și Kerkapolyi s'au dusu la Vien'a. De alta parte Col. T i s z a a interpelatu pre ministrulu de financii tocm'a cu privinț'a la afacerea acest'a. Interpelantele pretinde că regimulu și parlamentulu să pasiēsca cu tōta energi'a contra ministrulu de financii din Austri'a, carele a vatematu drepturile și demnitătea Ungariei. Dēca nu va urmā numai decâtu o satisfacțiune nedubitată, voru ajunge lucrurile acolo, încātu tratatele de comērciu și vama, stipulate între Ungari'a și Austri'a, ba chiaru și cotele și contribuiri la detori'a statului să se considere că încetate din viētia. Dela 1867 acest'a este primul pasu pre fatia contra intereselor unguresci; cei din Vien'a voiescu să facă din Ungari'a o colonie austriacă. — Interpelatiunea a fostu primită cu aclamațiuni vii.

Deak reflectēdia, că diē't'a să ascepte pāna se va reintōrce ministrulu; pāna atunci inse să se abțină de ori-ce amenințări.

„Frlt“ din Vien'a scrie că în castele feudale-federalistice dominēza o activitate vii. Conferințele cele dese, și se pare foiei numite, se lienu pentru reform'a legii electorali. De gasimū noi mai însemnatu în tōta afacerea este nisoinț'a de a împreună pre poloni cu cehii declaranti.

Dupa telegrame din Carlovitu spune „P. N.“ că congresulu serbescu se va conchiamă pre lun'a lui Augustu a. c. Cīn aceea-si scire se vede că comissariulu regescu a disolvitu reprezentanti'a bisericēsca din Versietiu.

Nu este de multu de cându dela Belgradu s'a respānditu scirea, că Belgradulu va fi dechiaratu de portu liberu și resiedinț'a princiară se va stramutā de aci la Craguevacz. „Bacskaer-Bote“ vede în mesur'a acest'a a guvernulu serbescu unu pericolu pentru comērciulu întregu din Ungari'a de mēdia-di. Fōi'a acest'a crede că numai asiā s'aru poté împedcā desvoltarea Belgradului la unu punctu focalariu alu comērciului, dēca pre partea Ungariei s'aru de-

chiară și orasiulu Zimonyi de unu orasiu cu comērciu liberu (fāra vama).

Mai multe diuare din Franci'a comunica, că presiedintele Thiers primii de la tōte puterile, mai cu sēma inse de la Angli'a și Russi'a cele mai viue fēfericitāri la închierea convențiunii despre evacuarea teritoriului francescu. Principele Orlof, consululu Russiei, dise că succesulu lui Thiers este asemenea unei victorie ce Russi'a aru fi raportatu. Relatiunile între Russi'a și Franci'a, preste totu, suntu fōrte amicale. În siediint'a adunării nat. de la 19 Marte Victoru Lefranc, reportorulu comisiunii esmise pentru esamenarea convințiunii de evacuare, cetesce reportulu, în care amintesce de omagiile, ce tiēr'a le-a adusu presiedintei Thiers și guvernulu, constatā bun'a tactică observată în administratiunea financiară și esprime simpatie, că Franci'a le simte pentru eroic'a tenută a cetātiei Verdun. După aceea, camer'a acceptā convențiunea încheată.

Se asecură că la reclamarea Spaniei guvernulu francescu va ordonā executarea edictului dela 1872. care dispune scōterea lui Don Carlos de pre teritoriulu francescu; inse guvernulu francescu înca va reclamā la guvernulu spaniolu pentru esces-le și maltratările comise de insurgenti spanioli asupr'a unoru cetățieni francesi.

„Invalidulu russescu“ spune că espeditiunē a contra Khivei din Assi'a centrale este pōvediată cu tōte cele de lipsă și e gat'a de plecatu. Espeditiunea se compune din cercurile militare C a u c a s u , O r e n b u r g și T u r k e s t a n . Plecarea colōneloru e concentrată dela tiēmuri mării caspice, dela fortulu Emba și dela gur'a Sir-Darja. Desparțimentulu Orenburgu a plecatu în mijloculu lunei presente și se concentrēza la fortulu Emb'a. Tōte trei colōnele voru fi pre la începutulu lui Maiu la marginea Khivei.

Dupa alta scire din Petersburg, khivanii s'au încercatu să revōlte contra Russiei pre Kirgisi din peninsul'a Busaci. Cei mai multi dintre Kirgisi inse remasera credinciosi russiloru.

Cabinetulu englesu a încercatu unu esiecu, care, celu putienu eră consideratu de căte-va dile că probabile. Camer'a comuneloru a refusat prin 287 votr'a 284 de a trece la a dōo'a lectură a bilului asupr'a Universitātiei Irlandese. Acestu bilu, care dă catoliciloru o preponderanță incontestabilă în directiunea institutiunilor micste, adeca neconfessionale, a radicatū înca dela începutu vii protestări din partea liberariloru. D. Gladstone, în necesulu obiecțiunilor pressei liberale, a atacuriloru liberaliloru avansati, a posomorirei liberaliloru ministeriali, și chiaru aru fi loculu de a crede, că tōta reprezentatiunea unoru membrii din cabinetu, s'a obstinatu în esperinț'a seă pāna a pune în privinț'a acest'a cestiunea de încredere. Se credea mai întâiu că reprezentantiul ultramontani ai Irlandei aru fi fostu dobanditi, dara a fostu lesne de a vedea în urma că eră calculu falsu. Clerulu catolicu din Irland'a a facutu o campanie crāncenă contr'a Bilului. Cntediatorulu cardinalu Cullen, a aruncatu unu feliu de escumunatiune în contr'a acestui „vilu sistem“ care nu sustiene că cheltuiel'a statului institutiunile esclusivamente catolice, și cari reserva subvențiunile colegiloru pre care cardinalele le numesce athee, adeca colegiloru cari nu suntu infeudate specialmente la nici o sectă (unsectarian).

Parti'a bilului, care a derangiatu mai multu partitulu liberalu este aceea care a lucratu la organizatiunea consiliulu universitātiei. În cursu discusiunii, d. Gardwel, în numele guvernului, a declarat, că acest'a partiță nu eră considerată că esentială, și acest'a declarațiune a fostu confirmată de d. Gladstone. Acest'a concessiune, care eră destinată a preveni defectiunea unui numeru ore-care de ministeriali, n'a facutu decâtu a decide mai multu miscarea opusitiunii ultramontaniloru, și n'a reusitu a atrage cu sine pre liberalii înaintati. În acest'a situatiune, leaderu alu partitului tory, d. Disraeli, n'a avut decâtu o putienă silinț'a de facutu în contr'a bilului, și pare că n'a intervenitu în celu din urma momentu, decâtu spre a atrage asupr'a partitului seu beneficiile victoriei.

E dificilū de a spune cărui sentimentu s'a sūpusu d. Gladstone, mergendu înainte acestui esecutu care pare că și l'aru fi atrasu cu placere. Bilulu seu eră o transacțiune reu calculată, o solutiune curatu empirică a unei cestiuni de alu doilea ordinu; acest'a nu eră un'a din acele mesuri produse de o teoriă cōptă mai de multu, pentru cari

mesuri unu omu politicu pōte voi a luptă cu risiculu unei distrugerii gloriōse și pentru cari obstinatiunea se esplica prin entusiasmu.

Pe de alta parte inse, D. Gladstone s'a grabitu de indeplini reconcilierea insulei surori, și a resoluva în tōte detaliurile dificultățile irlandese, asupr'a carora s'au precipitatu succesivu toti Ministrii. Se vede aci o parte de amoru propriu, și pōte că și o parte de lasitudine. Administratiunea D. Gladstone a avut o durată relativu lungă; popularitatea sa se usase; pōte că aspira în secretu la repausu și doresce a întinde pentru unu tempu mână toriloru, alu caroru triumfu, de multu înca, n'a fostu nici odată durabilu. Esie o stare de spiritu, cu atât mai favorabile falsieloru manopere parlamentare, de câtu aru fi de temutu efectulu.

Este greu de a ghici ceea ce va produce presint'a crisa. Celu dintāiu sentimentu alu lui „Times“ a fostu că ministrulu nu trebuia să-si dea demisiunea, și că trebuie se facă apela la tiēra prin nōue alegeri; depesiele inse de sēr'a dīcu, în termenii cari facu ore-si cum perumptorii, că demisiunea este dată, și că d. Disraeli a fostu chiamatu la regin'a. Nu prea se vede să pōta face unu cabinetu Tory cu o majoritate de trei voturi, majoritate de intemplant'e care se va disolvā la cea dintāiu miscare, fiindu că coprinde neaperatu partidulu liberalu înaintatu. Unu liberalu repasāndu pre o dislocare a preesutului ministeriu, nu pare a avea sianse mai favorabile; disintimentele, dēca au mai fostu, n'au fostu destulu de poble spre a servi de regulă unui triagiū, și partitulu liberalu nu presentă de locu o personalitate care să pōta primii într'unu modu convenibilu postulu de primu-ministru din mânăle dlui Gladstone. Va ajunge dara la o perspectivă a unei disolutiuni care permite de a formā o majoritate cu totul nōua. Dara cestiunea asupr'a cărei'a s'a produsu crisa, este fōrte complicată; ea a miscatu tiēr'a prea putienu spre a slugi de punctu de placere la alegeri generale. Acest'a este finea finelui parlamentarismului; gresiēl'a dlui Gladstone, a încurcatu cu deseversire precioasă isbānd'a și pōte va trebui multu tempu și rabeare spre a primii pre fii sei.

„Telegrafulu“.

Dela sinōdele protopresbiterale gr. res. din protopresbiteratul Cohalmului.

În 11 și 12 Februaru și în 2 Martiu a. c. tiēndu-se sinodulu ppescu în Cohalmu, că în loculu resiedinției ppesci, între alte obiecte desbatute în aceste siediinte, — cu bucuria mare vinu a face publicului cetitoriu cunoscutu următoarele:

„Este adevēratu, și nu se pōte trage la nici o indoiēla, că unu poporu ori o natiune, numai prin aceea au potutu și pōte înaintā, dēca mai întâiu de tōte au avut și are în sinulu seu scōle bune. —

„De vre-o căti-va ani încōce despre interesarea de scōle prea putienu amu potutu ceti prin foi; cu deosebire inse prin foile nōstre amu vedutu totu cam certe confessionale, prin urmare interesulu celu mare despre scoli, formarea despre atari fonduri de a se redicā scoli etc., cari lipsescu în mare parte poporulu nostru, despre acest'a prea putienu s'a potutu ceti prin foile nōstre romanesce.

Sa-mi fia deci iertatu în ceea ce privesce scōl'a a reportā din protopopiatulu Cohalmului următoarele:

Parintele adm. prot. N. D. Mircea înca la an. 1870, a fostu facutu o propunere în sinodulu protopopescu, spre a se înființā unu fondu asiā numitu: „fondulu tractualu scolastic“, din carele cu tempu sa se pōta redicā o „scōla normală“ în protopopiatulu Cohalmului. —

Asupr'a modalitātiei intru ajungerea acestui scopu de comunu salutaru, s'au fostu facutu înca la acelu an nise „Statute“, care s'au fostu înaintatu prea ven. Consistoriu spre revisiune și aprobare.

Modulu prin carele a fostu să se formeze acelu fondu este: Că fia-care individū din protopresbiteratul Cohalmului, carele pōrta poverile comunale și ale statului și e de sine statatoriu, să platēsca în anulū dintāiu 1 fl. v. a. în 4 rate, iēra cei cari pōrta numai pre jumetate aceste poveri să platēsca 50 xr. v. iērași în 4 rate într'unu anu; preotii să platēsca 5 fl. v. a.; capelanii 2 fl. 50 xr.; investiatorii 1 fl. 50 xr. totu în primulū anu, iēra după solvirea acestoru rate, și după încheierea anului acestui'a d. n. t. i. o, în urm'a acest'a să platēsca fia-care individū din protopopiatulu Cohalmului purtatoriu de poverile comunale și ale statului, numai căte 10 xr. v. a. în fia-care anu, după inviatiunile prea ven. Consistoriu.

De membru fundatoriu alu acestui „fondu trac-

taala scolastica" din protopresbiteratul Cohalmului, conformu §§, 3 și 4, din statute, s'a otaritu a fi acel'a carele va contribui indata la inscrierea sea, și anume indata pentru totu-deună s'eu sum'a de 10 fl. v. a. s'eu obiecte s'eu realități de unu pretiu de 20 fl. v. a. —

Si sa vedem in privinti'a acést'a ce s'a lucrato ?

Inainte de tóte nu va trage nimenea la indoieła, ca anii acesti'a din urma au fostu fôrte neroditori pentru munc'a plugariului, încátu potemu dice, ca mare parte din poporul nostru plugariu, in acesti ani neroditori, esundându afara de aceea și apele din multele ploii și asiá inecându și ce a fostu, a avutu norocul numai cu lucrarea la drumulu de feru. Pre lângă tóte aceste inse lucrulu celu de comunu folositoriu nu s'a pusu la o parte și asiá dicendu nu s'a datu uitárei. —

Domnulu adm. prot. N. D. Mircea inca in anulu 1870 prin postulu Pastiloru — mi aducu aminte — a amblatu prin intregu protopopiatulu Cohalmului, intre cele mai mari greutáti, potendu umblá dintr-unu locu intr'altulu, din caus'a tinei și a glodului celui mare numai calaresce, și intru sjungerea acestui scopu maretiu, amintitulu p. administratoru a tîenutu in tóte comunele tîenátore de acestu protopopiatu sínóde singuratece parochiali — in intielesulu inaltelorú ordinatiuni consistoriali, — cá asiá o cestiune atátu de insemnatá sa se lucre cu scirea și invoirea tuturorú crestinilorú nostri tractuali.

In tóte comunele bisericesci din protopopiatulu Cohalmului s'au tîenutu sínóde senguratece parochiali sub presiúdu p. administratoru, la cari au luat parte toti membri sínód-loru respective, — unde amintitulu parinte adm. desvalindu poporului interesulu celu mare, ce-lu voru avé de a acceptá urmatoriú nostriú s'eu mai bine disu fii nostriú din formarea acestui fondú etc. etc. tóte comunele se invoira spre formarea unui atare fondú, subscriendu-se fiesce-care individú in protocolu ca s'a invoitu spre formarea numitului fondú.

La anulu 1871 desu numitulu p. adm. pposcu iéra-si a esitu acum in protopopiatu spre a cercá acum cu comunele respective, punerea in lucrare a fondului, — poporul inse a începutu a se vaiera din tóte pártile cá sa se mai ingaduie lucrulu, cáci ómenii n'au ce mánca și pre banii cari i capeta dela lucrulu drumului de feru trebuie sa-si cumpere pita și mamaliga, și asiá in anulu acést'a nu s'a potutu incepe formarea „fondului tractualu scolasticu.“

In anulu trecutú 1872 esindu par. adm. iéra-si in protopopiatu prin lun'a lui Novembre, unde dupa impregiurári zabovindu in fia-care comuna câte 2—3 dile, capacitându pre poporu, — dupa multe greutáti i-a succesu a poté formá rat'a dinláiu de 50 cr. dela cei cari pórtá tóte poverile comunali și ale statului, iéra dela cei-lalti rat'a de câte 25 cr. v. a. Si asiá de prin tóte comunele ale acestui tractu a esitu cu privilegiulu acést'a dinláiu 244 fl. 52 cr. bani gat'a, iéra in obligatiuni 225 fl. 35 cr. vrea sa dica 470 fl. 87 cr., cari s'au datu cu interesu anuale.

In ceea ce privesce cea-lalta rata, — acést'a s'a otaritu a scóte in tómn'a anului acestui'a 1873.

Inceputulu acést'a precum vedemú e micu, cu tóte ca greutátile cu care a fostu impreunatu nu s'a descrisu aci cáci nu e tempu și locu, — și anume greutátile ce a intempinatú dlu administratoru protopopescu N. D. Mircea prin tractu, dara credemú ca pre cátu e de micu acum vrendu Domnedieu va cresce și se va mári, dara numai asiá va voi si Ddiu, deca mass'a poporului necultu se va lumina și se va pregati mai intáiu prio cuventulu invetiatorilorú și preotilorú și a altoru románi inteligenti, — spre scopuri comune salutaru, și deca atari intreprinderi voru fi spriginite și de alti románi inteligenti bine-sentitori cátra progresulu poporului románu.

Nu voia trece inse cu vederea ca acestu inceputu nu e mare si din aceea cauza, ca protopopiatulu Cohalmului e micu, abia numera preste vre-o 9000 de suflete, de-si pusetiunea opidului Cohalmu cu privire la comunele grupate in giurul acestui opidu in distantia nmai de câte o óra aru cere cu totu dreptulu, ca precum cerculu politicu alu Cohalmului in acesti 2 ani din urma s'au maritu prin comunele acele grupate si care pana acum n'au apartienutu de Cohalmu ci de comitatu, — tocmai asiá há mai multu inca, aru cere interesulu comunu, cá acele comune sa se organisadie si in privinti'a bisericésca si scolara, cáci acést'a jace chiaru in interesulu celu mare alu acestoru románi.

Si apoi avendu si romániú din protopopiatulu

Cohalmului o scóla normala, — precum invetiatorii sasi dela scól'a normala din Cohalmu se platescu nu sciu cu cáti bani din cass'a scaunale s'eu comunale, credu ca dupa dreptu pretensiunea acést'a drépta o aru poté face si romániú din tîenutulu Cohalmului la tempulu seu. —

Unu invetiatoriu din protopresbiteratul Cohalmului.

Discursulu

deputatului nat. Parteniu Cosm'a tîenutu in camera Ungariei la bugetulu ministrului de justitia, titulu „Tabl'a regésca de Tergulu-Muresiulu.“

On. camera! Se va paré curiosu, cum de chiaru eu, care nu som ardelénu, mi radien graiulu la titulu „Tabl'a reg. de M. Osiorheiu?“ inse n'amu ce face, de cum-va acolo, unde fia-care se póte informá despre cursulu justitiei — in tempulu deschisu alu justitiei — amu descoperitu astu-feliu de abusuri comise din partea tablei reg. de M. Osiorheiu, pre cari ale descoperi in faci'a onor. camere, mi tîenu de neincogurata detorintia morala.

Anume art. XVI. din 1870 modificându unii §§ din procedur'a civile la § 1 alinea a dóu'a dispune urmátorele: „Asupr'a decisiunilorú judecatorilorú singulare tabl'a regésca judeca in senatu de doi, iéra forulu supremu de patru membri afara de presiedinte.“

In intielesulu acestei legi deci, tabl'a reg. este detória cá tóte acele cause, cari sontu apelate dela judecatoriele singulare, sa le judece in senatu de 3 membri; inse tabl'a reg. de M. Osiorheiu de doi ani de dile ignorédia acést'a dispusetiune a legiei, și prin acést'a a causatu daune imense precum erariului asiá si pártilorú litigante, cáci pana la inceputulu anului curiute tóte causele apelate dela judecatoriele singulare le-au superatu in senatu de 5 membri, și asiá intrebuintându de dóne ori atáti'a judi, cáti pretinde legea, au lucratu numai pre jumetate cátu potea sa lucre de cum-va respectá legea.

Pártile litigante fresce nimicu n'au sciutu de acést'a, inse mai multe cause apelându-se la forulu supremu, acést'a a observatu casu de nulitate intr'ensele si conformu procedur'e civile din oficiu le-a transpusu la forulu de casatiune.

Presiedintele tablei reg. de M.-Osiorheiu intielegându de acést'a dispusetiune a forului supremu, numai decátu a rogatu pre cale telegrafica pre presiedintele forului de casatiune, cá sa nu decida asupr'a acelorú cause pana cându va sosi relatiunea sea.

Elu a si relationatu, inse in acea relatiune se escusa in unu modu asiá de simplu si de naivu, — dicendu: cumca elu mai cu séma pentru aceea a intrebuintatu mai multi judi prin senate, pentru ca judii lui sontu inca teneri facia cu procedur'a nóua si a voitu sa li se dee ocaziune a se perfectoná — încátu in forulu de casatiune a produsu numai risu si compatimire, iéra causele de acést'a natura tóte le-a nimicitu retransmitendu-le tablei reg. pentru nóua superare in senate de trei.

Acum'a inca, nu este septamán'a in care se nu apara la forulu de casatiune cause reu judecate dela tabl'a reg. de M. Osiorheiu, si inca nu li se póte vedé capetulu, pentru ca inca si in 22 Decembre a. tr. a lucratu totu astu-feliu; deci doi ani de dile dela intrarea in viétia a legiei totu in contr'a legiei a procedatu.

Acést'a este o astfeliu de gresiéla, care nu póte remané neinfruntata, pentru ca statulu prin aceea, ca tabl'a reg. de M. Osiorheiu in 2 ani de dile a lucratu numai pre jumetate din cátu aru fi potutu lucrá, pentru ca lucrulu de atunci nu ajunge nimic'a, ci iérasu trebuie facutu de nou, si pentru ca forulu de casatiune este silitu a se ocupá si de aceste cause — cându numerulu agendelorú lui este enormu — sufere mari daune; dara — apoi la cátu se potu ureá daunele causate pártilorú interesate! cari afara de aceea ca causele, fára vin'a lorú, li se intárdia cu doi ani de dile, negresitu voru avé si mari daune materiali; pentru ca astu-feliu de judecáti in contr'a legiei aduse se nimicescu cu tóte consecintiele si chiaru in stadiulu ultimú alu esecutiunei, de cum-va intra recursu de nulitate in contr'a lorú. (Negresitu pártile daunate voru avé atát'a minte, cá sa intendentéu procesu de desdau-nare in contr'a presiedintéului renumitu — de Tofaleu — pentru ca elu este respundietoriu. Red. „Gaz. Tr.“)

Eu deci nu tîenu ast'a de unu astfeliu de lucru,

la care domnulu ministru pana acum totu cu aceea se escusá ca: „Eu nu me potu radicá preste independinti'a judecatorilorú, sontu preste densii judecatorie disciplinare, postimu acolo, cine are vre-o plansóre in contr'a lorú, si negresitu voru capeté satisfactiune;“ ci din contra lu consideru de unu atare lucru, care e destulu de ponderosu cá sa se investige din oficiu.

Credú cumca impregiurarea, ca tabl'a reg. de Tergulu-Muresiulu in decursu de doi ani a lucratu totu in contr'a legiei, precum si daun'a casiuata erariului si pártilorú litigante, merita atát'a considerare din partea ministeriului, ca pentru densele prea meritatu presiedinte decoratu alu desu numitei table reg. sa se puna la odihna pre lauri de multu meritati.

Lu recomandu atentiunei on. ministru de justitia!

Varietáti.

** Inaltimea Sea imp. Comandatele generalu alu honvedilorú, vice-maresialulu Archiduce Iosifu vá sosi joi in 22 Martiu aici si ia diu'a urmátore va inspectoná despartimentulu de instructiune alu honvedilorú, ce se afla in Cisnadia. — Dupa cum se spune festivitáti de primire nu se facu, la espres'a dorintia a I. S. imperiali.

** In afacerea junctiunilorú cu Románi'a. „N. Fr. Pr.“ a primitu din Pest'a in 21 Martiu n. urmatoriulu telegramu: cládirea liniei románe a drumului de feru Pitesti-Rimnicu-Turnu-rosiu si junctiunea acestei'a aci cu Sabiitulu se póte considerá cá asecurata. Consiliulu administrativu, comitetulu de actiuni si comisiunea revediatória a liniei orientale avú ieri sér'a o siédintia comuna, a cárei resultatú in urm'a conclusului ei a fostu cá raportulu revisorilorú sa nu se publice inainte de tîenerea unei adunári generalu.

** (Inventiune.) Se vorbesce multu de o inventiune nóua a inginerului Ant. Cappelotto, prin care fára a se modificá substantialmente aparatulu telegraficu dupa sistem'a Morse, de prezentu in usu, va tramite de odata dóne telegrame pre unulu si acel'a-si firu in directiune opusa. Fia-cine vede importanti'a acestei inventiuni mai cu séma pentru telegrafulu submarinu. Institutulu de sciintie, litero si arte din Veneti'a, a cárei membru ordinariu este ingeneurulú Cappelotto, s'au ocupatu si se va ocupá de nou de acést'a sistema si, „L'Universo Illustrato“, din care imprumutámu acést'a notiitia promite a face cunoscutu cetitorilorú sei judecáta ce si o va dá institutulu Venetianu asupr'a acestei inventiuni.

** In 25 Februaru morí la Parisu unulu din cei mai vechi istorici francesi, generalulu conte F. P. Ségur in etate de 92 ani. Elu a asistatu la tóte revolutionile francesilorú. Intrá cá soldatu simplu, in gard'a consulara. Fu apoi adjutante de câmpu lângă Macdonald, intrá in statulu majoru a lui Bonaparte, trecú in servitulu lui Iosifu Bonaparte, rege de Neapole. Mai târdiu deveni adjutante de câmpu lângă Napoleonu I; fece campania din Poloni'a si din Spani'a. La anulu 1812 deveni generalu de brigada. Dupa aceea a luat parte la tóte bataliele Napoleonice pana ce acestea se terminara, apoi se puse in activitate, pentru cá mai târdiu sa fee o comanda carea a duratu 100 dile. La anulu 1818 iéra se pune in activitate; la 1831, dupa dilele din Iuliu deveni generalu locoteninte. Numái la an. 1848 s'a retrasu pentru totu-deună din viétia publica. — Oplu seu, istori'a lui Napoleonu si a armatei celei mari dela 1812 au avutu succesu in tóta lumea. Si fu tradusa in tóte limbele. Academi'a francesá l'a pusu intre cei 40 nemuritori ai sei.

„L. U. I.“

** Din Bucuresci se spune ca „Monitoriulu oficialu aduce unu decretu domnescu, prin carele se sistéza pretulu monetelorú straine, ce circuléza in tiéra.

1. Icosariu (Iirmilicu) face	4 lei 30 bani.
1/2 „ „ „	2 „ 15 „
1/4 „ „ „	1 „ 05 „
1 Rubla rusésca	3 „ 84 „
1 bucata de 30 copetie	1 „ 15 „
1 „ „ 20 „	— 54 „
1 „ „ 15 „	— 40 „
1 „ „ 10 „	— 25 „
Unu doi-dieceriu (sfantiu)	— 80 „

** Date statistice industriali din Britani'a-Mare. Dupa cartea de „adrese“ intocmite pre an. acést'a, copriindiatória de numele si firmele comerciantilorú de hárthii, ale

tipografilor, editorilor, fabricanților de hârtie, în marea Britanie sunt: 350 fabrici de hârtie mari și mici, în care află ocupațiune vre-o 30 de mii de persoane, și se produc la trei mil. cantare (măși) de hârtie. În același stat esu în zilele noastre la 1500 foi periodice de specialități și colorii diverse. Este de însemnat, că înainte de vre-o 30 de ani esia numai vre-o 514 de foi periodice. În tipografiile Britaniei lucrau peste 35 mii de persoane, din care jumătate în capitala Londonu. Sunt și 15 mii compactori și legatori de cărți. Numai la cetatea Birmingham se facu pre fia-care septamăna câte 100 de mii pene de otel, — În Londonu și în suburbiile se esu 282 diuarie politice și 853 foi nepolitice, adica mai multe de câtu în totu imperiul austriacu. Se mai numera în aceeași capitala 630 librari, 377 editori, 66 biblioteci, 381 compactori, 1030 tipografi, 27 fundarii și tornatori de litere, 26 firme care prepara stereotipe, 332 tipografi, 81 sculptori, 938 venditori de diuarie, 124 cancelarii și birouri de anuinciuri și publicațiuni etc. Acestea toate pentru cele trei mil. de locuitori și pentru comerciu în afars. Totu atâtea criterii ale culturai, luminei, științelor.

Transilvani'a.

Proportionile creșterii populației imperiului austriacu. S'au lavatu 234 de capete barbatesci și femeesci de diversă naționalități, mai ales de cadavrele persoanelor morțe pre la spitale; s'au scos creșterii din fia-care separat, și cu cea mai mare grigie, apoi s'au pusu în compena și s'a însemnatu greutatea dela fia-care cantitate de creșterii în grame. Termenul mediu care a rezultat pentru creșterii barbatesci a fostu a fostu: La boemi 1368³, la români 1326⁵, magiari 1322³, poloni 1320⁶, ruțeni 1320⁵, germani 1314⁵, sloveni 1305⁷, croati 1305¹, italiani 1301³.

La femei s'au astatu cu terminu de mediu 1480¹. (Dr. A. Weisbach, Archiv für Anthropologie 1866 Jahrgang 67).

Unu preot glumeti. O fôia englesă narădia următoarea istoria:

Unu gentilom bețărânu de 84 ani conduse acum de curendu într-unu orașu englezesc de provincie o juna dama de 16 ani înaintea altarului. Preotulu i dise atunci: „Ve-ti gasi putiulu, unde se efectue hotediu în curtea biserice, pre partea opusa a celui, pre unde a-ti intratu.“ „Ce nevoie amu de putiu?“ „Intreba bețărânu domnu.“ „Scuzati,“ intempina preotulu glumeti; „amu gânditu, că a-ti adusu această copila pentru a o hotediu!“

O gravura în jurnalul „Fun“, o fôia satirică ce se bucura de cea mai mare succesu în Angli'a reprezintă asăta septamăna pre ex-principele imperialu în uniformă de cadetu ale școlii din Woolwich și cu insigniele legiunii de onore pre pieptu, siediendu pre unu fotoliu. În fundu se vede bustulu lui Napoleonu III. Dinacare i dice:

„Înainte lui se infatiseza fantomulu lui Napoleonu I, Nomerulu IV, până astadi ras'a noastră a profitatu de pamentulu englesu pentru a muri, tu ai face mai bine, de a profită de elv, traindu pre densulu.“

O escrocherie fină. Dupa cum narăza jurnalulu de comerciu din New-York, unu june bărbat avutu locuș de mai multu tempu într-unu otelu dela Vermont și se facu cunoscutu acolo cu asiă numit'a „Jeunesse dorée“ ulu orașului. Într-o sêra apară în localitățile otelului o dama, avendu o infatiasare prea frumoșă. Junii domni i arata cea mai mare atentie; și din toti mai multu numitulu strănu. Acum necajitu de cătra cunoscutii sei, elu se declara cu totulu încântatu de ea — și se pribe pentru suma de 500 dolari, ca va luă pre acestu angera imediatu de femeia. În fine prinsorea se efpuesce; strainulu și face cu îndrăsnela propunerea, care e primitu cu tota placerea. Într-o ôra și preotulu și daseselutu terminara oficialu lor, prinsorile se achitara și ambii juni casatoriti plecara spre a se lasă sa se cunone într-unu altu orașu pentru alu — cinci-dieci și un'a ôra.

Unu statu stapanitu de femei. Între proprietățile olandese din Asi'a se găsesc unu micu statu curios, a cărui constituție și moravuri întrecu cele mai îndrăsnete visuri ale tuturor anteluptatorilor pentru emanciparea femeilor. Pre insul'a Jav'a, între orașele Batavi'a și Samarangu, este situatu miculu imperiu „Van-

tam“. De-si plătesce tributulu Holland'a, totusi este unu statu independentu, fără nici o însemnată, politica, dară fericitu, avutu și de tempuri imemoriale guvernatu și aparatu de — femei. Soveranulu adeveru este barbatu, dară totu restulu guvernului apartiene secului frumosu. Regelu depinde cu totulu de consiliulu seu de statu, care este compusu din trei femei. Cele mai mari autorități, toti funcționarii statului, funcționarii curției, comandantii militari, chiaru soldatii suntu, fără excepție, compusi din seculu feminin. Barbatii se ocupa cu agricultur'a și comerciulu. Gard'a regelui este formata din elit'a femeilor. Aceste amazone calarescu că barbatii și pörta în locu de spori verfuri ascutite de otel. Suntu armate cu sulite ascutite, pre care le manuescu într-unu modu admirabilu, și cu carabine din care impusca, calarindu în galopulu celu mai mare. La tronu succede celu mai în versta fiu alu regelui, și deca această möră fără că sa aiba descendenți, atunci se aduna o suta amazone alese, care apoi alegu din proprii lor fiu unu succesoru, și acela alesu se proclama de relegitimu.

Concursu.

Pentru ocuparea parohiei vacante Malencravu matara și fili'a Feltri'a protopresbiteratulu gr. or. alu Palosului se escrie concursu până în 11 Apriliu a. c.

Emolumentele anuale suntu: casa parohiala de pētra cu două incaperi și cladirile economice necesare, cu gradina de pomi și legumi, din matara dala 75 de familie câte 1 ferdela ardelenă cucurușu sfermitu și dela 36 de familie, și câte 4 cupe ovesu.

11 Jugere 367° porțiune canonică, aratura și fenatiu.

Stol'a obicinuita dela 375 suflete din matara și dela 167 suflete din filia.

Dela teneretu câte 1 di de lucru (claca).

Lemne de focu trebuincioșe.

Doritorii de a ocupă această parohia voru avea în întielesulu Statului Organicu sa-si asterna concursele lor la subscrișulu prevădute cu documentele de lipsa.

Palosiu 27 Februaru 1873.

În contielegere cu comitetulu parohialu

Teofilu Gheaj'a

(2-3) Adm. pp. Intr.

Concursu.

Pentru ocuparea parohiei gr. or. române din Harău clas'a a III protopresbiteratulu Joagiului I se deschide concursu până 11 Aprilu c. v.

Emolumentele suntu: cuartiru naturalu cu două gradini de legumi, 1/2 jugeru pamentu aratoriu, stol'a usuata, și dela 90 familie câte o ferdela mare de cucurușu sfermitu, care toate comutate în bani, dau unu venitu anualu de 260 fl. v. a.

Cei ce voiescu a concurge, au se substerna subscrișulu petitiunle lor, instruite în sensulu Stat. Org. până la numitulu terminu.

Hondolu 1 Martiu 1873.

În contielegere cu comitetulu parohialu

Basilu Pipoșiu

(2-3) Protopr.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parohii gr. or. Miko-Ufala și fili'a Bkszad constatatore din 242 familie, în protopresbiteratulu Heghului — se escrie prin această concursu până în 4 Aprilu a. c.

Emolumentele suntu:

1. Dela 213 familie câte o ferdela cucurușu seu secura, și câte o ferdela ovesu.

2. Dela 21 familie câte o ferdela cucurușu.

3. Dela 8 familie câte 20 xr.

4. Stol'a dela deosebitele funcțiuni preotiesci.

5. Casa parohiala, grajdu și siura.

6. Usufroptuarea cimiteriului și

7. Usufroptuarea unui agru în marime de siese ferdele.

Acăsta parohia s'a astatu de comisionnea ambulanta ca are unu venitu anualu de 450 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă această parohia de cl. a III-a suntu invitati a-si tramite concursele instruite în întielesulu Statului organicu până la terminulu de mai susu la subscrișulu, recerendu-li-se totu-

odată că să cunoșca bineșoru limb'a magaira și în diu'a de alegere să se present die poporului în biserică.

În contielegere cu comitetulu parohialu Elöpatok în 4 Martiu 1873.

Ioann M o g 'a

(2-3)

Adm. prot.

Concursu.

Pentru veduvit'a parohia Retistorfu în protopresbiteratulu gr. or. alu Palosului se escrie prin această concursu până la 11 Aprilu a. c.

Parochia numita consta din 130 familie, cu 900 suflete; emolumentele anuale suntu: cas'a parohiala cu cladirile economice necesare; 7 jugere porțiune canonică aratura și fenatiu; dela fia-care familia câte o ferdela grâu; și stol'a obicinuita.

Doritorii de a ocupă această parohia, au se documenteze, ca pre lângă absolvirea teologiei în institutul gr. or. au absolvatu și 4 clase gimnaziale. Concursele instruite în întielesulu statutului organicu se voru ascerne subscrișulu până la terminulu prefiptu.

Palosiu 27 Februaru 1873.

În contielegere cu comitetulu parohialu

Teofilu Gheaj'a

(2-3)

Adm. p.pescu Intruc.

Edictu.

Prin care Sofi'a Tomșiu a Elenei din B. Cerbu, care de mai multu tempu cu necredintia au parasitu pre barbatulu ei Nicolau Birau din Buciesiu, fără de a se sci loculu ubicationei ei, se provôca că în terminu de siese luni, și anmitu până la 10 Sept. a. c. sa se infatiosiede înaintea subscrișulu scaunu protopresbiteralu, cu atătu mai alesu, căci la din contra, procesulu divortialu urditu asupra-i, se va decide și în absentia ei, conformu prescrișelor SS. Canone ale bisericei noastre ortodoxe resaritene.

Abrudu 8 Martiu 1873.

Dela scaunulu protopresbiterale gr. or. alu Zlatnei de josu.

I. Gallu.

(1-3)

protop.

Inștiințare despre licitațiune.

Ce se va ținea în 3-lea Aprilu a. c. 1873, la 11 ôre ante-meridiane, în Sz.-Reginu în cancelari'a domnului advocatu Balogh — unde se voru licita pasionele din muntii Toplitiei române și a Mesterharului, țitôre de posesoratu Toplitiei și si Mesterhăzi — licitațiunea va fi publica, pasiunea se pôte ca se va licita pre mai multi ani. —

Cătu despre condițiunile licitațiunei, acelea se potu află ori și cându în cancelari'a memoratului advocatu. —

Sz.-Reginu în 15 Martiu 1873.

Franciscu B o l ó g h,

(2-3)

advocatu.

Anunțu.

Montele Teritia în diistrictulu Fagarasiului aprôpe de Uci'a-inferiore cu pasionu destula pentru 1200 sute mandări și asemene numeru de miei cu sterpe este de subarendatu pre unulu seu pre mai multi ani pentru unu pretu de totu neînsemnatu.

Doritorii sa se adresadie la arendatorele Ioanu Ratiu în Branu per Brasiovu.

(1-3)

Oleu de Matrice

seu în contr'a matricii (recele).

Subscrișulu aduce la cunoscutia O. P., cumca oleulu amintitu avendu până acum'a succesulu celu mai eminentu, și ne mai auditu, fia matricii (raciala) cătu de învechita, efectulu e siguru; una sticla de 1 lotu din preuna cu instrucțiunea costa 1 fl. v. a. comandez se facu la subscrișulu în Blasiu.

4-6

B. Fulep.